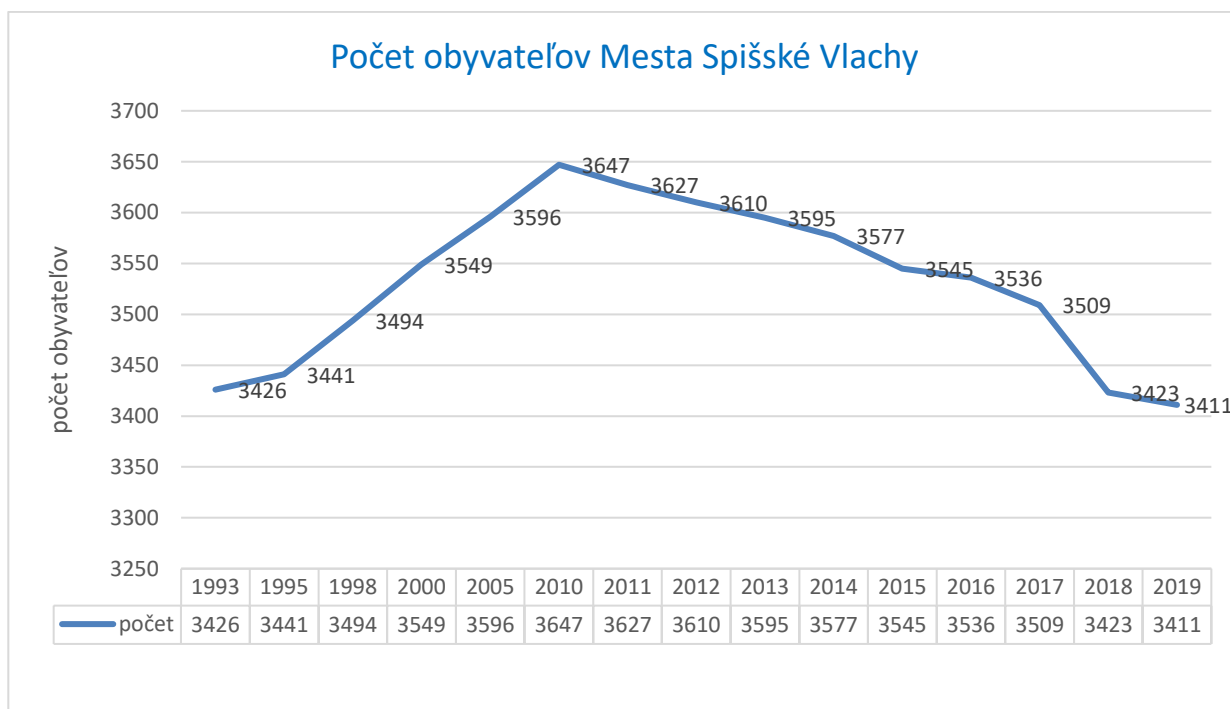

Správa o plnení Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Spišské Vlachy na roky 2011 – 2018 (2020) ku dňu 31.12.2019.

Stav obyvateľov mesta Spišské Vlachy

Celkový stav obyvateľov ku 31.12.2019 bol 3411 z toho 1692 mužov a 1719 žien. Počet obyvateľov nad 62 rokov bol 639, čo pri počte obyvateľov 3411 predstavuje 18,7% z celkového počtu obyvateľov. Priemerný vek obyvateľa je 40,55 roka, u mužov 40,18 roka a u žien 41,3 roka. Najviac obyvateľov máme vo vekovej kategórii 25 ročných spolu 61, 31 mužov a 30 žien, vo vekovej kategórii 41 ročných tiež spolu 61 občanov, 32 mužov a 29 žien a vo vekovej kategórii 44 ročných tiež spolu 61 občanov, 31 mužov a 30 žien. Najmenej detí je vo veku 3 rokov v počte 24 detí, 13 chlapcov a 11 dievčat. Najviac detí je vo veku 7 rokov v počte 55 detí, 25 chlapcov a 30 dievčat. Medziročný pokles občanov je oproti roku 2018 o 12 občanov.

Zdroj:

[http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7101rr/Po%C4%8Det%20obyvate%C4%B Eov%20pod%C4%BEa%20pohlavia%20-%20obce%20\(ro%C4%8Dne\)%20%5Bom7101rr%5D](http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7101rr/Po%C4%8Det%20obyvate%C4%B Eov%20pod%C4%BEa%20pohlavia%20-%20obce%20(ro%C4%8Dne)%20%5Bom7101rr%5D)
a evidencia obyvateľov MsÚ Spišské Vlachy.

Je potrebné zdôrazniť, že slovenský trend starnutia obyvateľstva sa prejavuje aj v našom meste, avšak sociálne služby nevyužívajú iba obyvatelia v dôchodkovom veku, ale aj vekovo mladší občania ťažko zdravotne postihnutí odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby.

Legislatíva v sociálnej oblasti sa neustále mení. Zmeny Zákona o sociálnych službách od 1.1.2018 sa dotýkajú aj financovania sociálnych služieb u neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Pre nedostatok finančných prostriedkov a vhodných priestorov pre vykonávanie a rozvoj sociálnych služieb v meste je ťažko plánovať ich poskytovanie v širšom rozsahu. Plánovanie a poskytovanie sociálnych služieb v meste úzko súvisí s komunitným plánovaním. Novela Zákona o sociálnych službách dáva mestám a obciam za povinnosť obsahovo a termínovo zosúladiť KPSS s nasledujúcimi dokumentmi:

- Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020,
- Národným programom aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020,
- Národným programom rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020,
- Národným akčným plánom na elimináciu a prevenciu násilia na ženách 2014 – 2019,
- Plánom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Spišské Vlachy,
- Plánom hospodárskeho a sociálneho rozvoja KSK,
- Koncepciou rozvoja sociálnych služieb KSK.

Na základe právnej úpravy Zákona o sociálnych službách bola realizovaná Aktualizácia KPSS mesta Spišské Vlachy na roky 2011 – 2018 (2020), schválená Uznesením č. 381/VII/2018 dňa 10.júla 2018. Na základe prevedenej analýzy sociálnej situácie občanov mesta Spišské Vlachy a poskytovaných sociálnych služieb boli stanovené nasledovné *ciele Aktualizácie KPSS mesta Spišské Vlachy na roky 2011-2018(2020)*.

Cieľ č. 1 Podporiť zotrvanie občanov mesta v prirodzenom prostredí.

V sledovanom období sa plnenie tohto cieľa dosiahlo nasledovnými aktivitami:

Aktivita 1.1 Rozširovanie a skvalitňovanie opatrovateľskej služby pre občanov v súlade s ich potrebami a platným zákonom o sociálnych službách.

Finančné zdroje:

- poskytovateľ sociálnej služby - rozpočet mesta,
- príjmy z úhrad za poskytovanie OSL,
 - transfer za DP „POS v meste Spišské Vlachy“

Terénne a ambulantné sociálne služby sú z pohľadu napĺňania potrieb seniorov a ťažko zdravotne postihnutých občanov progresívnou a požadovanou formou sociálnych služieb, sú prioritnými i z pohľadu košického kraja a Slovenskej republiky. Z nich medzi najžiadanejšie a najefektívnejšie patrí opatrovateľská služba vykonávaná v domácom prostredí prijímateľa sociálnej služby. Mesto Spišské Vlachy ako poskytovateľ opatrovateľskej služby poskytovalo sociálnu službu v sledovanom období celkom 15-tim prijímateľom tejto sociálnej služby. Opatrovaným sa poskytuje opatrovateľská služba v rozmedzí 2 až 7,5 hodín počas pracovných dní, v čase od 7:30 hod. do 15:30 hod. na základe Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby - terénna. V roku 2019 bolo poskytnutých 10 417,5 hodín opatrovateľskej služby. Bolo uzatvorených 8 nových zmlúv o poskytovaní sociálnej služby. Ukončená bola jedna zmluva úmrtím prijímateľa sociálnej služby. O terénnu sociálnu službu poskytovanú v prirodzenom domácom prostredí prijímateľa sociálnej služby občania prejavujú zvýšený záujem z dôvodu kapacitnej a finančnej nedostupnosti sociálnych služieb poskytovaných v zariadeniach pre seniorov, v domove sociálnych služieb a zariadeniach opatrovateľskej služby. Mesto Spišské Vlachy sa ako poskytovateľ opatrovateľskej služby zapojilo do dopytového projektu „Podpora opatrovateľskej služby v meste Spišské Vlachy“ a v rámci tohto projektu v sledovanom období poskytovalo opatrovateľskú službu 15-tim prijímateľom tejto sociálnej služby. Zapojením do DP „POS v meste Spišské Vlachy“ sa podarilo získať finančné zdroje z Európskeho sociálneho fondu a štátneho rozpočtu za sledované obdobie vo výške 35 816,01 €. Spomínaný dopytový projekt je preukázateľne veľkým prínosom v oblasti sociálnej politiky na lokálnej úrovni.

Aktivita 1.2 *Rozširovanie podporných sociálnych služieb pre starých a osamelých občanov – donáška obeda.*

Táto aktivita je vykonávaná v rámci opatrovateľskej služby. Donášku obedov zabezpečujú aj samotní prevádzkovatelia zariadení poskytujúcich stravu pre dôchodcov rozvozom vlastnými autami do domácnosti seniorov.

Aktivita 1.3 *Zabezpečenie sociálnej služby v jedálni.*
Finančné zdroje: poskytovateľ sociálnej služby - rozpočet mesta.

Sociálnu službu v jedálni môžu občania využívať od 1.7.2011 na základe Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby v jedálni. Príspevok na stravu je im priznaný Rozhodnutím primátora mesta, po splnení podmienok uvedených vo VZN č. 4/2013. Tento príspevok na stravu sa každoročne prehodnocuje v závislosti od výšky príjmu žiadateľa. Občania mali možnosť využívať túto sociálnu službu v dvoch zariadeniach poskytujúcich stravu pre dôchodcov na Hviezdoslavovej ulici: NOVA a Zlatý Klas.

Aktivita 1.4 *Spolupráca s ostatnými poskytovateľmi sociálnych služieb v meste.*

Rozvoj a rozširovanie poskytovania sociálnych služieb v meste je bez spolupráce s inými poskytovateľmi sociálnych služieb nemožný. Na území mesta poskytuje sociálne služby **Social. Trans n.o.** Ide o poskytovanie sociálnych služieb pre mentálne postihnutých mužov v Domove sociálnych služieb a v Zariadení podporovaného bývania. **Spišská katolícka charita v Dome Charitas sv. Damiána de Veuster na Požiarnickej** ulici poskytuje sociálne služby zdravotne postihnutým občanom na dobu neurčitú v Zariadení podporovaného bývania, ďalej poskytuje sociálnu službu **požičiavanie pomôcok** a v **Dennom stacionári** pre plnoleté fyzické osoby poskytovala ambulantnú sociálnu službu so stravou a záujmovou činnosťou. Túto sociálnu službu mohli občania využívať už od III. stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na základe Rozhodnutia o odkázanosti na poskytovanie sociálnej služby v dennom stacionári, ktoré im mesto vydá na základe ich žiadosti o posúdenie odkázanosti na uvedenú sociálnu službu. Kapacita denného stacionára bola 10 klientov a využívali ju aj občania okolitých obcí. Žiaľ k 31.03.2019 bola prevádzka denného stacionára zrušená.

ADOS vykonáva ošetrovateľskú starostlivosť o chorých a bezvládných ľudí v ich domácom prostredí.

Mobilný hospic Charitas poskytuje paliatívnu starostlivosť v domácnostiach občanom, ktorí sú na túto starostlivosť odkázaní. Ošetrovateľská starostlivosť je hrazená zo zdravotného poistenia obyvateľa. Poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti výraznou mierou prispieva k podpore a zotrvaniu občanov v ich prirodzenom domácom prostredí.

Okrem spomínaných sociálnych služieb obyvatelia mesta môžu v rámci Košického samosprávneho kraja využívať poskytovanie sociálnych služieb v *Domovoch sociálnych služieb*, v *Špecializovaných zariadeniach*, v *Zariadeniach pre seniorov* a v *Zariadeniach opatrovateľskej služby*. V roku 2019 sme mali v zariadeniach poskytujúcich sociálne služby s pobytom novo umiestnenú jednu občianku. Celkový počet obyvateľov s trvalým pobytom v meste Spišské Vlachy, ktorí sú umiestnení v zariadeniach sociálnych služieb mimo Spišských Vlách je ku dňu 31.12.2019 päť občanov.

Občania môžu využívať poskytovanie *Služby včasnej krízovej intervencie* - služby na podporu rodiny s dieťaťom so zdravotným znevýhodnením, poskytovaná od chvíle, keď sa rodina dozvedela o tejto skutočnosti do veku siedmich rokov dieťaťa. Je poskytovaná terénnou formou v prirodzenom rodinnom prostredí v rámci celého Košického kraja. Služba je poskytovaná bezplatne.

Aktivita 1.5 *Propagácia sociálnych služieb zo strany mesta potencionálnym prijímateľom sociálnych služieb.*

Úloha: **Pripraviť a uskutočniť besedu na tému sociálne služby v meste Spišské Vlachy.**
Termín: rok 2019

Mesto Spišské Vlachy na svojej webovej stránke, v sekcii sociálne oddelenie má umiestnené všetky potrebné informácie k poskytovaniu sociálnych služieb. Potencionálnym klientom je postup zahájenia poskytovania sociálnych služieb vysvetlený v rámci základného sociálneho poradenstva v čase stránkových hodín sociálnou pracovníčkou. Samotné zahájenie poskytovania opatrovateľskej služby je spojené so sociálnym šetrením v domácnosti žiadateľa a uvedením opatrovateľky do domácnosti prijímateľa sociálnej služby. Vzhľadom na zvýšený záujem zo strany obyvateľov mesto Spišské Vlachy v rámci Októbra – mesiaca úcty k starším v spolupráci s Miestnym spolkom SČK, ADOS a SKCH, poskytovateľmi sociálnych a ošetrovateľských služieb uskutočnilo dňa 29.10.2019 besedu o sociálnych službách na území mesta pod názvom: „Potrebujem pomôcť... čo mám robiť“.

Splnené.

Aktivita 1.6 *Podpora vzniku zariadení na území mesta, poskytujúcich sociálne služby.*

Za uvedené obdobie nebol záujem zo strany iných poskytovateľov sociálnych služieb o zriadenie zariadení poskytujúcich sociálne služby na území nášho mesta.

Cieľ č.2. Zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb a sociálneho poradenstva poskytovaných mestom.

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

Aktivita 2.1 *Na výkon opatrovateľskej služby zamestnávanie pracovníkov s príslušným vzdelaním alebo akreditovaným kurzom opatrovateľskej činnosti.*

Všetky opatrovatelia/lky spĺňajú kvalifikačné predpoklady stanovené zákonom č. 448/2008 o sociálnych službách v platnom znení.

Úloha č. 1: Na účel zvýšenia odbornej úrovne a kvality poskytovanej sociálnej služby vypracovať a uskutočniť program supervízie pre zamestnancov realizujúcich poskytovanie opatrovateľskej služby.

V zmysle § 9 ods. 12 Zákona o sociálnych službách poskytovateľ sociálnej služby je povinný na účel zvýšenia odbornej úrovne a kvality poskytovanej sociálnej služby vypracovať a uskutočňovať program supervízie.

Úloha č. 2: Vypracovať Etický kódex pre zamestnancov opatrovateľskej služby Mesta Spišské Vlachy.

Úloha č. 3: Vypracovať vnútornú smernicu „Podmienky kvality poskytovania sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Spišské Vlachy“

V zmysle § 9 ods. 9 Zákona o sociálnych službách poskytovateľ sociálnej služby je povinný s postupmi, pravidlami a podmienkami spracovanými v súlade s prílohou č. 2 písm. A oboznámiť svojich zamestnancov a prijímateľov sociálnej služby v im zrozumiteľnej forme.

Termín: rok 2020.

Aktivita 2.2 *Posilnenie samostatného sociálneho oddelenia mesta, kde budú pracovať zamestnanci s požadovaným vzdelaním podľa platného zákona o sociálnych službách.*

V roku 2011 bolo vytvorené Sociálne oddelenie mesta, ktoré bolo obsadené jednou sociálnou pracovníčkou s požadovaným vzdelaním, stanoveným Zákonom o sociálnych službách v znení neskorších predpisov na 3,75 hod pracovný úväzok. Sociálna pracovníčka pravidelne absolvuje školenia a sleduje legislatívne zmeny v sociálnej oblasti. V roku 2019 sociálne oddelenie nebolo posilnené ani personálne ani navýšením pracovného úväzku.

Sociálne oddelenie mesta poskytuje občanom základné sociálne poradenstvo v medziach zákona a v rámci komplexných poradenských služieb. Zabezpečuje pomoc občanovi v nepriaznivej životnej situácii a voľbu postupov riešenia sociálnej pomoci občanovi pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov v zariadení sociálnych služieb. Najčastejšie sa jedná o prípady distribúcie k odborníkom počas vybavovania príspevkov za opatrovanie, príspevkov na kompenzáciu ŤZP, riešenie príspevkov občanom v hmotnej núdzi cez ÚPSVaR, ďalej sú to prípady žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, kedy zdravotný stav žiadateľa zodpovedá posúdeniu na VÚC Košice.

Sociálna pracovníčka vykonáva sociálnu posudkovú činnosť za účelom posúdenia odkázanosti osoby na pomoc inej fyzickej osoby, je poverená vykonávať funkciu hmotnoprávneho opatrovníka u občanov pozbavených spôsobilosti na právne úkony. Vykonáva funkciu osobitného príjemcu štátnych sociálnych dávok pri zanedbávaní povinnej školskej dochádzky. Vedie agendu priestupkov na úseku školstva – zanedbávanie povinnej školskej dochádzky a správnych deliktov. Spolupracuje s ÚPSVaR Krompachy a Spišská Nová Ves pri zabezpečovaní dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa a podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením.

Organizačne zabezpečuje, metodicky usmerňuje a riadi poskytovanie sociálnych služieb v meste. Vedie evidenciu prijímateľov sociálnych služieb, žiadosti o poskytnutie sociálnych služieb, žiadosti o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby a zmlúv o poskytovaní OSL. Pripravuje projektové dokumentácie, zabezpečuje realizáciu projektov v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby.

Pri riešení ťažkých životných situácií občanov mesta sociálne oddelenie spolupracuje s ADOS, SKCH, ÚPSVaR, VÚCKE, MS SČK a so sociálnymi oddeleniami iných miest a obcí.

V rámci preventívnych aktivít sociálne oddelenie spolupracuje s CVČ Spišské Vlachy a koordinátorkou ochrany detí pred násilím, ktoré sú súčasťou národného projektu „Podpora ochrany detí pred násilím“. Realizáciou projektu sa prostredníctvom systémovej koordinácie subjektov participujúcich na ochrane detí pred násilím vytvoria podmienky pre zvýšenie efektivity a profesionality týchto subjektov pri riešení problematiky násillia na deťoch.

Cieľ č.3 Vytvoriť organizačné a materiálne podmienky na realizáciu úloh mesta podľa zákona o sociálnych službách a komunitného plánu sociálnych služieb.

Aktivita na dosiahnutie cieľa:

Aktivita 3.1 *Zabezpečenie registrácie nových podporných sociálnych služieb.*

Aktivita 3.2 *Zabezpečenie finančných prostriedkov na sociálne služby v rozpočte mesta na obdobie 2018 – 2021 a skvalitňovanie sociálnych služieb v súlade s predpokladanými potrebami obyvateľov.*

Za sledované obdobie boli finančné prostriedky na poskytovanie sociálnych služieb zabezpečené v rozpočte mesta a v rámci Dopytového projektu „POS v meste Spišské Vlachy“ zo štátneho rozpočtu a Európskeho sociálneho fondu a z úhrad za poskytovanie opatrovateľskej služby od opatrovaných osôb – prijímateľov sociálnych služieb v sume 1,00 €/1 hod. OSL.

Ostáva v plnení.

Úloha: Hľadať nové možnosti krytia finančných zdrojov pri zabezpečovaní poskytovania OSL

- poskytovania OSL cez dobrovoľnícku činnosť a zamestnávanie opatrovateliek v spolupráci s ÚPSVaR pri dlhodobu nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie a tým podporiť a zvýšiť zamestnanosť v našom meste ako aj zabezpečiť poskytovanie OSL pre väčší počet občanov odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby.
- v auguste 2018 mesto Spišské Vlachy podalo žiadosť o NFP v rámci výzvy Podpora opatrovateľskej služby – OP LZ DOP 2018/4.2.1/01, žiadosť bola schválená na sedem pracovných miest opatrovateliek s podporou 570,00 € na jednu opatrovateľku a maximálne do výšky 103 740,00 €. Realizácia výkonu aktivít dopytového projektu „Podpora opatrovateľskej služby v meste Spišské Vlachy“ je v období od 01.01.2019 do 28.02.2021.

Tu treba podotknúť, že z MPSVaR SR bolo avizované, že sa jedna o posledný projekt, o ktorý sa môžu poskytovatelia opatrovateľskej služby uchádzať, preto je potrebné v budúcnosti počítať s navýšením finančných prostriedkov a ich zabezpečením v rozpočte mesta.

Ostáva v plnení.

Ďalšie aktivity mesta Spišské Vlachy v sociálnej oblasti

V rámci Operačného programu potravinovej a materiálnej pomoci (OP FEAD) zameraného na zmiernenie potravinovej a materiálnej deprivácie najodkázanejších osôb v záujme zníženia celkového ekonomického zaťaženia rizikových skupín nachádzajúcich sa v systéme pomoci v hmotnej núdzi potravinová pomoc bola v našom meste rozdaná prijímateľom dávky v hmotnej núdzi. Distribúciu potravinových balíkov zabezpečila SKCH na základe zoznamu vydaného ÚPSVaR v rámci štyroch kôl potravinovej a materiálnej pomoci.

Neopomenuteľným prínosom k zlepšeniu nepriaznivej životnej sociálnej situácie je zapojenie sa mesta Spišské Vlachy do národného projektu „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvoreniu kontaktných bodov pre obeť“. Pilotné poskytovanie služieb klientom zahŕňa informovanosť a komunikáciu priamo na mieste, formou osobného stretnutia, telefonicky či e-mailom. Následne po dôkladnom posúdení situácie sa klientovi odporúča sociálne a psychologické poradenstvo, či právne usmernenie a podpora.

V rámci národného projektu „Podpora ochrany detí pred násilím“ bolo na iniciačnom stretnutí organizácii a škôl konštatované, že v niektorých jednotlivých zúčastnených subjektoch stretnutia už bol Národný projekt, ako celok a Národná stratégia na ochranu detí pred násilím prezentované. V spolupráci s koordinátorkou ochrany detí pred násilím a CVČ bola zorganizovaná výstava prác regionálnej výtvarnej súťaže v galérii mesta Spišské Vlachy „Detstvo bez násilia“ a „Bubnovačka“, do ktorej sa zapojili žiaci škôl na území mesta. Na MsÚ je zriadené informačné okienko, kde sú zverejnené kontakty pomoci pre deti a v rámci základného sociálneho poradenstva sú im poskytnuté usmernenie a podpora.

Účelom iniciačného stretnutia národného projektu a následných preventívnych aktivít je zvyšovanie povedomia u odbornej a laickej verejnosti o problematike násilia, o formách a následkoch násilia, aby deti mali lepší prístup k službám pomoci a poznali aj nástroj pomoci.

Medzi ďalšie aktivity občanov a mesta v sociálnej oblasti patrí aj spolupráca s miestnymi organizáciami a spolkami. Na základe spolupráce mesta, miestneho spolku Slovenského červeného

kríža a ÚS SČK pri akcii „Pomáhame potravinami s Kauflandom“ v spolupráci s mestom bolo získaných 15 potravinových balíkov, ktoré boli rozdane 15-tim rodinám nachádzajúcim sa v nepriaznivej sociálnej situácii. V spolupráci s MS SČK mesto Spišské Vlachy organizovalo bezpríspevkové darcovstvo krvi: *Valentínsku, Jánsku a Študentskú kvapku krvi*. V minulom roku 2019 sme mali 8 ocenených darcov krvi plaketou Prof. MUDr. Jána Janského a to bronzovou 2 darcov, striebornou 2 darcov, zlatou 5 darcov a Medailou Prof. MUDr. Jána Kňazovického bol ocenený 1 darca. Spolu bolo ocenených 9 bezplatných darcov krvi - obyvateľov nášho mesta.

Miestna organizácia JEDNOTY dôchodcov pre svojich členov i nečlenov organizuje klubovú a záujmovú činnosť v rámci terajších priestorových a finančných možností. Podobne je to aj s Miestnym spolkom SČK a Zväzom ŤZP, ktoré tiež pripravujú podujatia pre svojich členov. Na podporu ich klubovej a záujmovej činnosti im mesto poskytuje priestory v nehnuteľnosti na Jarnej ulici, priestory v kultúrnom dome, mestskej galérii a mestskej chaty.

Základná organizácia Slovenského zväzu včelárov so sídlom v Spišských Vlachoch pod vedením pána Milana Biroščáka zorganizovala v marci 2019 prednášku „Včelie produkty vo výžive a prevencii chorôb človeka + Apiterapia“, ktorú prednášala RNDr. Tatiana Černáková.

Zdravotná prednáška o bylinkách a mastičkách na potlačenie pohybového aparátu človeka, ktorú spoluorganizoval miestny spolok SČK sa uskutočnila v júli 2019 a prednášal ju kúpeľný lekár a bylinkár MUDr. Karel Štenbaur.

Sociálne služby na území mesta Spišské Vlachy sú poskytované v zmysle platnej legislatívy Slovenskej republiky a v súlade s požiadavkami a potrebami obyvateľov nášho mesta v rámci finančných a personálnych možností mesta.

V Spišských Vlachoch, dňa 22.01.2020

.....
Lubomír Fifík
primátor mesta